

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการและการใช้สวารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาด้านไทยศึกษา มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษา

1. การใช้สวารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาด้านไทยศึกษา ในด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา รูปแบบของสวารนิเทศ ภาษา ความถี่ในการใช้ สถานที่ใช้ แหล่งสวารนิเทศ และประเภทของบริการ รวมทั้งปัญหาในการใช้

2. ความต้องการในการใช้สวารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาด้านไทยศึกษา ในด้านเนื้อหา รูปแบบของสวารนิเทศ ภาษา แหล่งสวารนิเทศ และประเภทของบริการ

การวิจัยสมมุติฐาน ดังนี้

1. นักศึกษาด้านไทยศึกษาส่วนใหญ่ใช้และต้องการใช้สวารนิเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไทย
2. นักศึกษาด้านไทยศึกษาส่วนใหญ่ใช้และต้องการใช้บริการสืบค้นสวารนิเทศจากเว็ลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web)
3. ปัญหาที่นักศึกษาด้านไทยศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ ไม่ทราบแหล่งสวารนิเทศเกี่ยวกับไทยศึกษาบนอินเทอร์เน็ต

สรุปและอภิปรายผลการศึกษาวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยได้สรุปได้เป็น 3 หัวข้อ คือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ความต้องการและการใช้สวารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาด้านไทยศึกษา
3. ปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ต

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามที่ส่งไปยังนักศึกษาด้านไทยศึกษา จำนวนเป็น 10 หน่วยงาน จำนวนทั้งสิ้น 290 ชุด มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาทั้งหมด 256 ชุด และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และนำมาวิเคราะห์ได้จำนวนทั้งสิ้น 242 ชุด (ร้อยละ 83.4) ได้แก่ สถาบัน

ไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 27 คน (ร้อยละ 84.3) สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 16 คน (ร้อยละ 100.0) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 11 คน (ร้อยละ 100.0) สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 43 คน (ร้อยละ 89.6) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 26 คน (ร้อยละ 78.7) สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 21 คน (ร้อยละ 72.4) สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 47 คน (ร้อยละ 82.5) สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 20 คน (ร้อยละ 90.9) สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 17 คน (ร้อยละ 73.9) สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 14 คน (ร้อยละ 68.4)

1.2 การใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์การใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 4) โดยรวม พบว่า นักวิจัยทุกคน (ร้อยละ 100.0) ของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวนรองลงมา คือ นักวิจัยของสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 10 คน (ร้อยละ 90.9) เคยใช้อินเทอร์เน็ต

เมื่อจำแนกตามสถาบันพบว่านักวิจัยทุกคนของสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบัน ใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนนักวิจัยที่ไม่ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันทักษิณคดี มหาวิทยาลัยทักษิณ ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 2 การใช้และความต้องการใช้สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักวิจัยด้านไทยศึกษา

2.1 วิธีใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์วิธีใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 5) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 169 คน (ร้อยละ 94.9) ใช้อินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง จำนวนรองลงมา คือ 145 คน (ร้อยละ 81.4) ใช้โดยให้บรรณารักษ์สืบค้นข้อมูลให้ จำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 1.7) ใช้โดยผ่านบริษัทที่ให้บริการด้านการสืบค้นข้อมูล

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยทุกคนของสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบัน

วิจัยพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ และนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 5 สถาบัน คือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้อินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้โดยให้บรรณารักษ์สืบค้นข้อมูลให้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด ใช้อินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลงานวิจัย Lazinger (1995) พบว่า อาจารย์สาขาวิชาต่างๆ ใช้อินเทอร์เน็ตด้วยตนเองมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถาบัน/หน่วยงานที่สังกัดมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงและเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตไว้บริการ จึงทำให้นักวิจัยใช้อินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง อีกทั้งแหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตมีเป็นจำนวนมาก แต่ละแหล่งก็มีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการ สามารถเลือกสืบค้นได้ตามความต้องการ สะดวกรวดเร็ว และสามารถเข้าถึงได้ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ นอกจากนี้ยังมีบริการให้เลือกใช้มากมาย เช่น บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ บริการเวิลด์ไวด์เว็บ บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (FTP) รวมทั้งข้อมูลที่บรรจุอยู่ในอินเทอร์เน็ตก็มีทั้งข้อมูลที่เป็นภาพ ข้อความ เสียง ภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น (ยีน ภูววรรณ, 2540)

2.2 ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์การศึกษาระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 6) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 84 คน (ร้อยละ 47.2) ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นระยะเวลา 1-2 ปี จำนวนรองลงมา คือ 42 คน (ร้อยละ 23.6) ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นระยะเวลา 3-4 ปี จำนวนน้อยที่สุด 17 คน (ร้อยละ 9.6) ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นระยะเวลามากกว่า 4 ปี

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 8 สถาบันคือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นระยะเวลา 1-2 ปี ขณะที่นักวิจัยทุกคนของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ และนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดใช้อินเทอร์เน็ตเป็นระยะเวลา 1-2 ปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณ มาตรฐาน (2540) ที่พบว่า อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นระยะเวลามากกว่า 12 เดือน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พจนานารถ ทองคำเจริญ (2539) ที่พบว่า อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกอินเทอร์เน็ตประมาณ 1-2 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในช่วงปี พ.ศ. 2538 เป็นช่วงที่มีการติดตั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึงทุกมหาวิทยาลัย/สถาบัน

2.3 สถานที่ใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์การศึกษาสถานที่ใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 7) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 142 คน (ร้อยละ 79.7) ใช้อินเทอร์เน็ตจากที่ทำงาน/สถาบันที่สังกัด จำนวนรองลงมา คือ 85 คน (ร้อยละ 47.7) ใช้อินเทอร์เน็ตจากเครื่องส่วนตัวที่บ้าน จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.5) ใช้จากสถานที่อื่นๆ ได้แก่ ศูนย์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยทุกคนของสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 8 สถาบัน คือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้อินเทอร์เน็ตจากที่ทำงาน/สถาบันที่สังกัด ขณะที่นักวิจัยจำนวนครึ่งหนึ่งของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ใช้อินเทอร์เน็ตจากห้องสมุด/ศูนย์ข้อมูลของสถาบัน และใช้จากศูนย์คอมพิวเตอร์ของคณะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดใช้อินเทอร์เน็ตจากที่ทำงาน/สถาบันที่สังกัด สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณ มาตรฐาน (2540) ที่พบว่า อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ใช้อินเทอร์เน็ตจากที่ทำงาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะที่ทำงาน/สถาบันที่สังกัด มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตสำหรับให้บริการแก่นักวิจัย

2.4 ความถี่ในการใช้

ผลการวิเคราะห์การศึกษาความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 8) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 75 คน (ร้อยละ 42.1) ใช้อินเทอร์เน็ต 1-3 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวนรองลงมา คือ 38 คน (ร้อยละ 21.3) ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน จำนวนน้อยที่สุด 8 คน (ร้อยละ 4.5) ใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 4-6 ครั้ง/สัปดาห์

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยทุกคนของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ และนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 6 สถาบัน คือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้อินเทอร์เน็ต 1-3 ครั้ง/สัปดาห์ ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 4-6 ครั้ง/สัปดาห์

2.5 วัตถุประสงค์ในการใช้

ผลการวิเคราะห์การศึกษาวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 9) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 133 คน (ร้อยละ 74.1) ใช้เพื่อการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ มาใช้งาน จำนวนรองลงมา คือ 123 คน (ร้อยละ 69.1) ใช้เพื่อการติดต่อสื่อสาร จำนวน 87 คน (ร้อยละ 48.8) ใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป จำนวน 56 คน (ร้อยละ 31.4) ใช้เพื่อการเรียนการสอน จำนวน 2 คน (ร้อยละ 1.1) ใช้เพื่อธุรกิจ

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 5 สถาบัน คือ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้เพื่อการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ มาใช้งาน ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 4 สถาบัน คือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการติดต่อสื่อสาร ส่วนนักวิจัยจำนวนครึ่งหนึ่งของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อการเรียนการสอน เพื่อติดต่อสื่อสาร และเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์ในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆมาใช้งาน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุริยา เหลืองสมบูรณ์ (2537) ที่พบว่า ผู้ใช้ที่สังกัดสถาบันอุดมศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์ในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆมาใช้งาน นอกจากนั้นยังใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Lazinger (1995) พบว่า อาจารย์สาขาวิชาต่างๆใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์ในการติดต่อสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานในการทำวิจัยร่วมกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Sharifabadi (1997) ที่พบว่า นักจิตวิทยาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์ในการติดต่อสื่อสารเพื่อทำวิจัยมากที่สุด และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวรรณ มาศเมฆ (2540) ที่พบว่า อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์ในการติดต่อสื่อสาร ขณะที่ผลงานวิจัยของพจนารถ ทองคำเจริญ (2539) ที่พบว่า อาจารย์และนิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางให้สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้ และได้รับผลการตอบสนองกลับมารวดเร็ว อีกทั้งยังเป็นช่องทางให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ต้องการได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ นอกจากนี้ยังประกอบด้วยฐานข้อมูลจากห้องสมุดต่างๆทั่วโลกให้สามารถสืบค้นได้ตามความต้องการส่วนบุคคล

2.6 เนื้อหาสารนิเทศที่ใช้

ผลการวิเคราะห์การศึกษาเนื้อหาสารนิเทศที่ใช้ (ตารางที่ 10) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 92 คน (ร้อยละ 51.6) ใช้เนื้อหาต้านกลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไท จำนวนรองลงมา คือ 89 คน (ร้อยละ 50.0) ใช้เนื้อหาด้านการศึกษา จำนวนน้อยที่สุด 12 คน (ร้อยละ 6.7) ใช้เนื้อหาอื่น ๆ ได้แก่ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ 1 คน ด้านการวิจัยเศรษฐกิจ 1 คน ด้านประชากรศาสตร์ 1 คน ด้านโทรมาตรศาสตร์ 1 คน ด้านองค์กรเอกชน 1 คน ด้านการส่งออก 1 คน ด้านสตรี/เอดส์ 1 คน ด้านการท่องเที่ยว 1 คน ด้านบันเทิง 1 คน ด้านสิ่งแวดล้อม 1 คน ด้านการวิจัยพืช/สัตว์ 1 คน

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 2 สถาบัน คือ สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร ใช้เนื้อหาต้านประวัติศาสตร์/โบราณคดี ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ใช้เนื้อหาต้านกลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไท ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ใช้เนื้อหาต้านการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของแต่ละสถาบันใช้เนื้อหาที่แตกต่างกัน

กันออกไปโดยสถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้เนื้อหาด้านเมือง/สิ่งแวดล้อม สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้เนื้อหาด้านการคมนาคม/การสื่อสาร และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้เนื้อหาด้านปัญหาสังคม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดใช้เนื้อหาด้านกลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไทย ที่เป็นเช่นนี้เพราะเนื้อหาสารนิเทศด้านกลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไทย มีนักวิจัยใช้จำนวนมากที่สุดและสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัยในช่วงปี 2530-2540 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายและวัตถุประสงค์ในการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยของแต่ละสถาบัน ซึ่งเน้นในสาขาวิชาต่างๆที่ไม่เหมือนกัน แต่ความสนใจศึกษาเรื่องกลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไทย ได้รับความสนใจศึกษาค้นคว้ามากขึ้นและเกิดความเคลื่อนไหวในกระแสความสนใจเป็นอย่างมากในทศวรรษที่ผ่านมา (2530-2540) ดังจะเห็นได้จากแหล่งที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย เช่น สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) ในปีพ.ศ. 2538 ได้มีนโยบายในการศึกษากลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไทยประมาณ 9 กลุ่ม ได้แก่ ไทยวน ไทลื้อ ไทอาหม ไทดำ ไทขาว ไทใหญ่ ไทเหนือ จ้วง ลาว มีกลุ่มนักวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศให้ความสนใจเสนอบทความเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไทยมากมาย เช่น ผลงานในหนังสือ “การศึกษาวัฒนธรรมชนชาติไทย” โดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้สนับสนุนให้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องไทศึกษาโดยให้ทุนสนับสนุนการวิจัยดังจะเห็นได้จากชุดโครงการประเมินสถานภาพไทศึกษา นอกจากนี้ยังมีการประชุมไทยศึกษานานาชาติ (The International Conference on Thai Studies) 6 ครั้ง ซึ่งการประชุมทางวิชาการนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของความสนใจของนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศในด้านกลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไทย (ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ, 2540: 48-49)

ดังนั้นจากสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่านักวิจัยด้านไทยศึกษาส่วนใหญ่ใช้เนื้อหาสารนิเทศด้านกลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไทย ผลการวิจัยปรากฏว่า นักวิจัยด้านไทยศึกษาส่วนใหญ่ใช้เนื้อหา
ด้านกลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไทย จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.7 เนื้อหาสารนิเทศที่ต้องการใช้

ผลการวิเคราะห์การศึกษาเนื้อหาสารนิเทศที่ต้องการใช้ (ตารางที่ 11) โดยรวมพบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 130 คน (ร้อยละ 53.7) ต้องการใช้นโยบายด้านเมือง/สิ่งแวดล้อม จำนวนรองลงมา คือ 122 คน (ร้อยละ 50.4) ต้องการใช้นโยบายด้านประวัติศาสตร์/โบราณคดี จำนวนน้อยที่สุด 14 คน (ร้อยละ 5.8) ต้องการใช้นโยบายด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ 1 คน ด้านเหตุการณ์ปัจจุบัน 1 คน ด้านวัฒนธรรม 1 คน ด้านโหราศาสตร์ 1 คน ด้านช่างสิบหมู่ 1 คน ด้านสุขภาพจิตและ

จิตวิทยา 1 คน ด้านสังคมวิทยา 1 คน ด้านวิถีชีวิต 1 คน ด้านธุรกิจการเงิน 1 คน ด้านปัญหาสิ่งแวดล้อม 1 คน ด้านการเมืองและการคลัง 1 คน ด้านการออกแบบเครื่องประดับ 1 คน ด้านอวกาศ 1 คน ด้านการท่องเที่ยวและการค้นพบ 1 คน

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของแต่ละสถาบันต้องการใช้เนื้อหาที่แตกต่างกันออกไปโดย สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการใช้นโยบายด้านประวัติศาสตร์/โบราณคดี และเมือง/สิ่งแวดล้อม สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการใช้นโยบายด้านการแพทย์/การดูแลสุขภาพ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการใช้นโยบายด้านเมือง/สิ่งแวดล้อม สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ต้องการใช้นโยบายด้านปัญญาสังคม สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ต้องการใช้นโยบายด้านกลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไท สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องการใช้นโยบายด้านอาชีพ/การทำมาหากิน สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องการใช้นโยบายด้านสถานที่สำคัญ และสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ต้องการใช้นโยบายด้านภาษา/วรรณกรรม ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้นโยบายด้านประเพณี/พิธีกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดต้องการใช้นโยบายด้านเมือง/สิ่งแวดล้อม ต่างจากผลการวิจัยของขวัญชฎิต พิศาลพงศ์ (2536) ที่พบว่า นักวิจัยด้านไทยศึกษาใช้และต้องการใช้สารนิเทศสาขาวิชาสังคมไทยในระดับมาก และผลงานวิจัยของวัลลภา ปัญญาวงศ์ (2539) ที่พบว่า นักวิจัยสายทางด้านนาคดีศึกษาต้องการใช้นโยบายด้านความเป็นอยู่และประเพณี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาเมือง/สิ่งแวดล้อมอยู่ในความสนใจของนักวิจัยในช่วงปี 2530-2540 และนอกจากนี้ขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัยด้านไทยศึกษามีความหลากหลายและกว้างขวางในลักษณะสหสาขาวิชา ความต้องการเนื้อหาสารนิเทศของนักวิจัยจึงแตกต่างตามความสนใจของนักวิจัยในช่วงเวลานั้น ๆ

ส่วนเนื้อหาในกลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไท มีนักวิจัยจำนวน 105 คน (ร้อยละ 43.3) ต้องการใช้ ดังนั้นจากสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่านักวิจัยด้านไทยศึกษาส่วนใหญ่ต้องการใช้นโยบายด้านกลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไท จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.8 เนื้อหาสาระนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์การศึกษาเนื้อหาสาระนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 12) เนื่องจากนักวิจัยที่ใช้อินเทอร์เน็ตไม่ตอบสนองความต้องการใช้ 2 คน จึงมีนักวิจัยจำนวนทั้งหมด 176 คน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 86 คน (ร้อยละ 48.8) ต้องการใช้นโยบายด้านเมือง/สิ่งแวดล้อม จำนวนรองลงมา คือ 78 คน (ร้อยละ 44.3) ต้องการใช้นโยบายด้านการศึกษา จำนวนน้อยที่สุด 10 คน (ร้อยละ 5.6) ต้องการใช้นโยบายด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ 1 คน ด้านเหตุการณ์ปัจจุบัน 1 คน ด้านวัฒนธรรม 1 คน ด้านสุขภาพจิต 1 คน ด้านสังคมวิทยา 1 คน ด้านวิถีชีวิต 1 คน ด้านธุรกิจการเงิน 1 คน ด้านการเมืองและการคลัง 1 คน ด้านการออกแบบเครื่องประดับ 1 คน ด้านการท่องเที่ยวและการค้นพบ 1 คน

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของแต่ละสถาบันต้องการใช้นโยบายที่แตกต่างกันออกไปโดย สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการใช้นโยบายด้านเมือง/สิ่งแวดล้อม สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการใช้นโยบายด้านการแพทย์/การดูแลสุขภาพ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการใช้นโยบายด้านเมือง/สิ่งแวดล้อม และอาชีพ/การทำมาหากิน สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ต้องการใช้นโยบายด้านปัญญาสังคม และเมือง/สิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ต้องการใช้นโยบายด้านกลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไท สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร ต้องการใช้นโยบายด้านประวัติศาสตร์/โบราณคดี ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องการใช้นโยบายด้านการศึกษา ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องการใช้นโยบายด้านอาชีพ/การทำมาหากิน ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ต้องการใช้นโยบายด้านการแพทย์/การดูแลสุขภาพ ด้านประวัติศาสตร์/โบราณคดี ด้านเมือง/สิ่งแวดล้อม และด้านศิลปะ/ทัศนกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยที่ใช้อินเทอร์เน็ตจำนวนมากที่สุด ต้องการใช้นโยบายด้านเมือง/สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายด้านเมือง/สิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับเรื่องที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยในช่วงปี 2530-2540 (ดูเพิ่มเติมรายชื่องานวิจัยภาคผนวก ค)

2.9 เนื้อหาสารนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์การศึกษาเนื้อหาสารนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 13) จากนักวิจัยที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ตจำนวนทั้งหมด 64 คน พบว่านักวิจัยจำนวนมากที่สุด 53 คน (ร้อยละ 82.8) ต้องการใช้นโยบายด้านประเพณี/พิธีกรรมจำนวนรองลงมา คือ 52 คน (ร้อยละ 81.2) ต้องการใช้นโยบายด้านประวัติศาสตร์/โบราณคดี จำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 4.6) ต้องการใช้นโยบายด้านอื่นๆ ได้แก่ ต้องการใช้นโยบายด้านช่างสิบหมู่ 1 คน ด้านจิตวิทยา 1 คน ด้านวิถีชีวิต 1 คน

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของแต่ละสถาบันต้องการใช้นโยบายที่แตกต่างกันออกไปโดย สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการใช้นโยบายด้านด้านประวัติศาสตร์/โบราณคดี สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการใช้นโยบายด้านการแพทย์/การดูแลสุขภาพ กลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไท คนตรี/การแสดง ประเพณี/พิธีกรรม ประวัติศาสตร์/โบราณคดี ปัญหาสังคม และเมือง/สิ่งแวดล้อม สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ต้องการใช้นโยบายด้านศาสนา/ความเชื่อ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร ต้องการใช้นโยบายด้านประเพณี/พิธีกรรม และเมือง/สิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้นโยบายด้านประเพณี/พิธีกรรม สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องการใช้นโยบายด้านปัญหาสังคม และอาชีพ/การทำมาหากินการศึกษา สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องการใช้นโยบายด้านการละเล่น/การกีฬา การปกครอง/การบริหาร การศึกษา กลุ่มชาติพันธุ์/ชนชาติไท เครื่องมือ/เครื่องใช้ ประเพณี/พิธีกรรม ประวัติศาสตร์/โบราณคดี ปัญหาสังคม เมือง/สิ่งแวดล้อม ภาษา/วรรณกรรม ศาสนา/ความเชื่อ ศิลปะ/หัตถกรรม สถาปัตยกรรม/ที่อยู่อาศัย สถานที่สำคัญ และอาชีพ/การทำมาหากิน ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ต้องการใช้นโยบายด้านภาษา/วรรณกรรม และศาสนา/ความเชื่อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ตจำนวนมากที่สุดต้องการใช้นโยบายด้านประเพณี/พิธีกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาด้านประเพณี/พิธีกรรม ครอบคลุมเรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ แต่เนื้อหาอื่น ๆ นักวิจัยก็มีความต้องการใช้ที่เหมือนและแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยของแต่ละสถาบันซึ่งเน้นการวิจัยในสาขาวิชาต่างๆที่แตกต่างกัน

2.10 รูปแบบของสารนิเทศที่ใช้

ผลการวิเคราะห์การศึกษาการใช้รูปแบบของสารนิเทศ (ตารางที่ 12) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 128 คน (ร้อยละ 71.9) ใช้รูปแบบบรรณานุกรม จำนวนรองลงมา คือ 126 คน (ร้อยละ 70.7) ใช้รูปแบบเอกสารเนื้อหาเต็ม จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.5) ใช้รูปแบบอื่นๆ ได้แก่ ใช้ทุกรูปแบบ

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 4 สถาบัน คือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร ใช้รูปแบบบรรณานุกรม ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 5 สถาบัน คือ สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้รูปแบบเอกสารเนื้อหาเต็ม ส่วนนักวิจัยทุกคนของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ใช้รูปภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด ใช้รูปแบบบรรณานุกรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเผยแพร่ข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตในระบบ OPAC ของสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่เผยแพร่ในรูปแบบบรรณานุกรม เพื่อให้ผู้ใช้ที่ต้องการค้นหาข้อมูลทราบว่าหน่วยงานใดมีข้อมูลที่ตนเองสนใจ

2.11 รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้

ผลการวิเคราะห์การศึกษารูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้ (ตารางที่ 15) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 144 คน (ร้อยละ 59.5) ต้องการใช้รูปแบบเอกสารเนื้อหาเต็ม จำนวนรองลงมา คือ 142 คน (ร้อยละ 58.6) ต้องการใช้รูปแบบสาระสังเขป จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.4) ใช้รูปแบบอื่นๆ ได้แก่ ต้องการใช้ตามประเภทของงานบางครั้ง ก็ต้องการใช้ทุกรูปแบบ บางครั้งก็ต้องการใช้เฉพาะรูปแบบบรรณานุกรม

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 5 สถาบัน คือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ต้องการใช้รูปแบบเอกสารเนื้อหาเต็ม ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 3 สถาบันคือ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องการใช้รูปแบบสาระสังเขป ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้รูปแบบบรรณานุกรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดต้องการใช้รูปแบบเอกสารเนื้อหาเต็ม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเอกสารเนื้อหาเต็มเป็นรูปแบบที่มีเนื้อหาครบสมบูรณ์ สามารถตัดสินใจความเกี่ยวข้องของเนื้อหาและนำไปอ้างอิงในงานที่ศึกษาได้ทันที แต่การเผยแพร่ข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตในระบบ OPAC ของสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่เผยแพร่ในรูปแบบบรรณานุกรม แต่บางฐานข้อมูลก็มีเอกสารเนื้อหาเต็มอยู่บ้าง

2.12 รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์การศึกษาในรูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 16) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 99 คนเท่ากัน (ร้อยละ 56.2) ต้องการใช้รูปแบบเอกสารเนื้อหาเต็ม และรูปแบบสาระสังเขป จำนวนรองลงมา คือ 97 คน (ร้อยละ 55.1) ต้องการใช้รูปแบบสื่อประสม จำนวนน้อยที่สุด 68 คน (ร้อยละ 38.6) ต้องการใช้รูปแบบภาพนิ่ง

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 4 สถาบัน คือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องการใช้รูปแบบเอกสารเนื้อหาเต็ม ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องการใช้รูปแบบสาระสังเขป ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการใช้รูปแบบเอกสารเนื้อหาเต็ม และรูปแบบบรรณานุกรม ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร ต้องการใช้รูปแบบสื่อประสม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดต้องการใช้รูปแบบเอกสารเนื้อหาเต็ม และรูปแบบสาระสังเขป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเอกสารเนื้อหาเต็มเป็นรูปแบบที่มีเนื้อหาครบสมบูรณ์ สามารถตัดสินใจความเกี่ยวข้องของเนื้อหาและนำไปอ้างอิงในงานที่ศึกษาได้ทันที ส่วนรูปแบบสาระสังเขปนั้นเป็นรูปแบบที่เป็นเรื่องย่อที่ได้ถ่มกรองเนื้อหาสาระ

สำคัญของเอกสารต้นฉบับในรูปแบบที่สืบและถูกต้อง ให้ความรู้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามข้อ
 สนเทศที่ปรากฏในเนื้อหาของเอกสารต้นฉบับ

2.13 รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์การศึกษาในรูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ไม่เคยใช้อิน
 เทอร์เน็ต (ตารางที่ 17) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 55 คน (ร้อยละ 85.9)
 ต้องการใช้รูปแบบบรรณานุกรม จำนวนรองลงมา คือ 46 คนเท่ากัน (ร้อยละ 71.8) ต้องการ
 ใช้รูปแบบเอกสารเนื้อหาเต็มและรูปแบบสาระสังเขป จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 1.5)
 ต้องการใช้รูปแบบอื่นๆ ได้แก่ ต้องการใช้น้อยอยู่ประเภทของงานที่ทำในขณะนั้น

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันไทยคดีศึกษา
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้รูปแบบ
 บรรณานุกรม ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ต้องการใช้รูปแบบเอกสารเนื้อหาเต็ม และรูปแบบบรรณานุกรม ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุด
 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร ต้องการใช้รูปแบบบรรณานุกรมและรูปแบบ
 สาระสังเขป ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัย
 ขอนแก่น ต้องการใช้รูปแบบสาระสังเขป ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยศิลปะ
 และวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องการใช้รูปแบบบรรณานุกรม รูปภาพ และ
 รูปแบบสื่อประสม ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัย
 ทักษิณ ต้องการใช้รูปแบบเอกสารเนื้อหาเต็ม และรูปแบบภาพเคลื่อนไหว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดต้องการใช้รูปแบบ
 บรรณานุกรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระบบ OPAC ของแต่ละมหาวิทยาลัยเผยแพร่ข้อมูลในรูป
 แบบบรรณานุกรม ซึ่งรูปแบบบรรณานุกรม เป็นรูปแบบที่บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งที่
 มาของสิ่งพิมพ์นั้นๆไม่ว่าจะเป็น หนังสือ บทความวารสาร วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย สิทธิ
 บัตร สามารถนำไปอ้างอิงในงานที่ศึกษาได้

2.14 ภาษาของสารนิเทศที่ใช้

ผลการวิเคราะห์การศึกษาภาษาของสารนิเทศที่ใช้ (ตารางที่ 18) โดยรวม พบว่า นัก
 วิจัยจำนวนมากที่สุด 163 คน (ร้อยละ 91.5) ใช้สารนิเทศภาษาอังกฤษ จำนวนรองลงมา
 คือ 138 คน (ร้อยละ 77.5) ใช้สารนิเทศภาษาไทย จำนวนน้อยที่สุด 4 คน (ร้อยละ 2.2)
 ใช้สารนิเทศภาษาต่างประเทศอื่นๆ ได้แก่ ใช้ภาษาฝรั่งเศส 1 คน ภาษาอาหรับ 1 คน
 ภาษาเวียดนาม 1 คน ภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 1 คน

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยทุกคนของ 3 สถาบัน คือ สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร ใช้สารนิเทศภาษาอังกฤษ ใช้สารนิเทศภาษาอังกฤษ ขณะที่นักวิจัยทุกคนของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ และนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้สารนิเทศภาษาไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดใช้สารนิเทศภาษาอังกฤษ จะเห็นได้ว่าแตกต่างจากผลการวิจัยของวัลลภา ปัญญาวงศ์ (2539) ที่พบว่าภาษาของสารนิเทศที่นักวิจัยสาขาได้นานาชาติศึกษาใช้และต้องการใช้ในระดับมาก คือ ภาษาไทย และงานวิจัยของขวัญฤดี พิศาลพงศ์ (2536) ที่พบว่า ภาษาของสารนิเทศที่นักวิจัยสาขาไทยศึกษาในกรุงเทพมหานครใช้ในระดับมาก คือ ภาษาไทย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการติดต่อสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูล การสืบค้นข้อมูล และการใช้บริการต่างๆผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตภาษาหลักที่ใช้ คือ ภาษาอังกฤษ แม้ฐานข้อมูลภาษาไทยจะมีอยู่บ้างแล้วก็ตาม

2.15 ภาษาของสารนิเทศที่ต้องการใช้

ผลการวิเคราะห์การศึกษาภาษาของสารนิเทศที่ต้องการใช้ (ตารางที่ 19) โดยรวมพบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 178 คน (ร้อยละ 73.5) ต้องการใช้สารนิเทศภาษาไทย จำนวนรองลงมา คือ 158 คน (ร้อยละ 65.2) ต้องการใช้สารนิเทศภาษาอังกฤษ จำนวนน้อยที่สุด 12 คน (ร้อยละ 4.9) ต้องการใช้สารนิเทศภาษาต่างประเทศอื่นๆ ได้แก่ ใช้ภาษาฝรั่งเศส 2 คน ภาษาเยอรมัน 2 คน ภาษาอาหรับ 1 คน ภาษาเวียดนาม 2 คน ภาษาบาหลีสันสกฤต 1 คน ภาษาลาว 1 คน ภาษามลายู 1 คน ภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 1 คน

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของแต่ละสถาบันต้องการใช้สารนิเทศภาษาไทย ยกเว้นนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องการใช้สารนิเทศทั้งภาษาไทยภาษาอังกฤษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดต้องการใช้สารนิเทศภาษาไทย สอดคล้องกับผลการวิจัยของวัลลภา ปัญญาวงศ์ (2539) ที่พบว่าภาษาของสารนิเทศที่นักวิจัยสาขาต่างขนาดศึกษาใช้และต้องการใช้ในระดับมาก คือ ภาษาไทย และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของขวัญชฎิต พิศาลพงศ์ (2538) ที่พบว่า ภาษาของสารนิเทศที่นักวิจัยสาขาไทยศึกษาในกรุงเทพมหานครใช้ในระดับมาก คือ ภาษาไทย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสารนิเทศด้านไทยศึกษาส่วนใหญ่พิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบสิ่งพิมพ์ที่เป็นภาษาไทย และนักวิจัยด้านไทยศึกษาก็ประสบปัญหาที่มีอุปสรรคด้านภาษา จึงมีความต้องการให้เผยแพร่ข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตเป็นภาษาไทยด้วย ซึ่งง่ายแก่การทำความเข้าใจและศึกษาค้นคว้าไม่ต้องเสียเวลาในการแปลเอกสารที่สืบค้นได้

2.16 ภาษาของสารนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์การศึกษาภาษาของสารนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 20) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 114 คน (ร้อยละ 64.7) ต้องการใช้สารนิเทศภาษาไทย จำนวนรองลงมา คือ 106 คน (ร้อยละ 60.2) ต้องการใช้สารนิเทศภาษาอังกฤษ จำนวนน้อยที่สุด 6 คน (ร้อยละ 3.4) ต้องการใช้สารนิเทศภาษาต่างประเทศอื่นๆ ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศสและภาษาจีน 1 คน ภาษาเยอรมัน 1 คน ภาษาอาหรับ 1 คน ภาษาเวียดนาม 1 คน ภาษาลาว 1 คน ภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 1 คน

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 5 สถาบันคือ สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้สารนิเทศภาษาไทย ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องการใช้สารนิเทศทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ต้องการใช้สารนิเทศภาษาอังกฤษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดต้องการใช้สารนิเทศภาษาไทย

2.17 ภาษาของสารนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์การศึกษาภาษาของสารนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 21) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 63 คน (ร้อยละ 98.4) ต้องการใช้สารนิเทศภาษาไทย จำนวนรองลงมา คือ 51 คน (ร้อยละ 79.6) ต้องการใช้สารนิเทศภาษาอังกฤษ จำนวนน้อยที่สุด 5 คน (ร้อยละ 7.8) ต้องการใช้สารนิเทศภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ได้แก่ ภาษาจีน 1 คน ภาษาเยอรมันและฝรั่งเศส 1 คน ภาษาเวียดนามและภาษาลาว 2 คน ภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 1 คน

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 5 สถาบันคือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ต้องการใช้สารนิเทศภาษาไทย ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 3 สถาบัน คือ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องการใช้สารนิเทศทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด ต้องการใช้สารนิเทศภาษาไทย

2.18 บริการที่ใช้บนอินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์การศึกษาด้านบริการที่ใช้บนอินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 22) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 154 คน (ร้อยละ 86.5) ใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนรองลงมา คือ 147 คน (ร้อยละ 82.5) ใช้บริการเว็ลด์ไวด์เว็บ จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.5) ใช้บริการประเภทอื่น ๆ ได้แก่ บริการ Internet Phone

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 4 สถาบันคือ สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 3 สถาบัน คือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้บริการเว็ลด์ไวด์เว็บ นอกจากนี้ นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร ใช้บริการไปรษณีย์

อิเล็กทรอนิกส์ และบริการวิดีโอเว็บไซต์เว็บ ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากหนึ่งของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ บริการวิดีโอเว็บไซต์เว็บ บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล บริการทอเน็ต บริการสืบค้นข้อมูลโกลเฟอร์ และบริการ Talk

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Lazinger (1995) ที่พบว่า อาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยฮิบรู กรุงเยรูซาเล็ม ใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และ Sharifabadi (1997) พบว่า นักจิตวิทยาจำนวนมากที่สุดใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวรรณ มาศเมฆ (2540) ที่พบว่าอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์จำนวนมากที่สุด และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุนิสา เหลืองสมบูรณ์ (2537) ที่พบว่าบริการที่ผู้ใช้สังกัดสถาบันอุดมศึกษา ใช้มากที่สุด คือ บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และผลงานวิจัยของพจนารถ ทองคำเจริญ (2539) ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้เนื่องจากบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นบริการรับส่งข้อความผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในรูปแบบจดหมายไปยังผู้รับอาจเป็นคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ ใช้งานง่ายและสะดวกรวดเร็ว ทั้งในด้านการติดต่อสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานในการวิจัย และในส่วนของ การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน นอกจากนี้ยังสามารถส่งภาพและเสียง หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์แนบไปกับเนื้อหาของจดหมายได้

ถึงแม้ว่านักวิจัยด้านไทยศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ แต่นักวิจัยด้านไทยศึกษาส่วนใหญ่ จำนวน 147 คน (ร้อยละ 82.5) ที่ใช้บริการวิดีโอเว็บไซต์เว็บ เช่นเดียวกัน ดังนั้นจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่านักวิจัยด้านไทยศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการวิดีโอเว็บไซต์เว็บ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.19 บริการบนอินเทอร์เน็ตที่ต้องการใช้

ผลการวิเคราะห์การศึกษาบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ต้องการใช้ (ตารางที่ 23) โดยรวมพบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 136 คน (ร้อยละ 56.2) ต้องการใช้บริการวิดีโอเว็บไซต์เว็บ จำนวนรองลงมา คือ 132 คน (ร้อยละ 54.5) ใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนน้อยที่สุด 2 คน (ร้อยละ 0.8) ต้องการใช้บริการประเภทอื่นๆ ได้แก่ บริการ Internet Phone และต้องการใช้ทุกบริการ แต่ไม่รู้จักวิธีใช้บริการที่ให้มาทั้งหมด 1 คน

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 4 สถาบันคือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร ต้องการใช้บริการเว็บไซต์เว็บ ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 4 สถาบัน คือ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ต้องการให้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล และบริการกลุ่มข่าว ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องการให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดต้องการใช้บริการเว็บไซต์เว็บ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบริการเว็บไซต์เว็บ เป็นบริการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้ของนักวิจัยโดยใช้เพื่อค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆมาใช้งาน และปัจจุบันห้องสมุดต่างๆได้ถ่ายโอนข้อมูลในฐานข้อมูลลงในบริการเว็บไซต์เว็บเพื่อเชื่อมโยงกับห้องสมุดต่างๆให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นได้โดยไม่จำเป็นต้องมาที่ห้องสมุด และสามารถแสดงผลได้ทั้งข้อมูลที่เป็นข้อความ เสียง ภาพ และภาพเคลื่อนไหว นอกจากนี้ยังรวมบริการอื่นๆไว้ด้วย เช่น บริการเทลเน็ต บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล บริการสนทนาออนไลน์ บริการโกเฟอร์ เป็นต้น

ดังนั้นจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักวิจัยด้านไทยศึกษาส่วนใหญ่ต้องการใช้บริการเว็บไซต์เว็บ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาจากนักวิจัยที่ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่านักวิจัยจำนวนมากที่สุด ต้องการใช้บริการเว็บไซต์เว็บ ส่วนความต้องการของนักวิจัยที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด ต้องการให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

2.20 บริการบนอินเทอร์เน็ตที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์การศึกษาบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 24) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 90 คน (ร้อยละ 51.1) ต้องการใช้บริการเว็บไซต์เว็บ จำนวนรองลงมา คือ 85 คน (ร้อยละ 48.2) ใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และจำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.5) ต้องการให้บริการประเภทอื่นๆ ได้แก่ บริการ Internet Phone

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 4 สถาบันคือ สถาบันไทยคดีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องการใช้บริการเว็บไซต์เว็บ นอกจากนี้ยังพบว่านักวิจัยจำนวนมากที่สุดของแต่ละ

ละสถาบันต้องการใช้บริการที่แตกต่างกันออกไปโดย สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ต้องการใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล บริการเว็บไซต์เว็บ และบริการสืบค้นข้อมูลโทเฟอร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ต้องการใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล และบริการยูสเน็ต สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องการใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล และบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ต้องการใช้บริการยูสเน็ต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดต้องการใช้บริการเว็บไซต์เว็บ

2.21 บริการบนอินเทอร์เน็ตที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์การศึกษาบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 25) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 48 คน (ร้อยละ 75.0) ต้องการใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนรองลงมา คือ 43 คน (ร้อยละ 67.1) ต้องการใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล และจำนวนน้อยที่สุด 5 คนเท่ากัน (ร้อยละ 7.8) ต้องการใช้บริการสืบค้นข้อมูลเวบ์ และบริการ IRC

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 3 สถาบันคือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร และสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ต้องการใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องการใช้บริการเว็บไซต์เว็บ ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ต้องการใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และบริการเว็บไซต์เว็บ ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล บริการยูสเน็ต และบริการเว็บไซต์เว็บ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ตจำนวนมากที่สุดต้องการใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

2.22 แหล่งสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้

ผลการวิเคราะห์การศึกษาแหล่งสารนิเทศที่ใช้บนอินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 26) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 131 คน (ร้อยละ 73.6) ใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันการศึกษา จำนวนรองลงมา คือ 89 คน (ร้อยละ 50.0) ใช้แหล่งสารนิเทศประเภทหน่วยงานรัฐบาล และจำนวนน้อยที่สุด 43 คน (ร้อยละ 24.1) ใช้แหล่งสารนิเทศประเภทศิลปวัฒนธรรมและการแสดง

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของทุกสถาบันใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันการศึกษา มีเพียงนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันการศึกษา และใช้แหล่งสารนิเทศประเภทหน่วยงานรัฐบาล นอกจากนี้นักวิจัยจำนวนครึ่งหนึ่งของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันการศึกษา แหล่งสารนิเทศประเภทหน่วยงานรัฐบาล และแหล่งสารนิเทศประเภทองค์กร/หน่วยงานที่ไม่หวังผลกำไร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันการศึกษา เป็นแหล่งที่เผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการเป็นจำนวนมาก และระบบ OPAC ของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเปิดให้บริการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้แหล่งสารนิเทศประเภทนี้ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก

2.23 แหล่งสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตที่ต้องการใช้

ผลการวิเคราะห์การศึกษาแหล่งสารนิเทศที่ต้องการใช้บนอินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 27) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 210 คน (ร้อยละ 86.7) ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันการศึกษา จำนวนรองลงมา คือ 187 คนเท่ากัน (ร้อยละ 77.2) ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทหน่วยงานรัฐบาล และแหล่งสารนิเทศประเภทองค์กร/หน่วยงานที่ไม่หวังผลกำไร และจำนวนน้อยที่สุด 148 คน (ร้อยละ 61.1) ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทศิลปวัฒนธรรมและการแสดง

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 6 สถาบัน คือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันวิจัยและ

พัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันการศึกษา ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทหน่วยงานรัฐบาล ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันการศึกษา ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทหน่วยงานรัฐบาล ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทหน่วยงานรัฐบาล แหล่งสารนิเทศประเภทองค์กร/หน่วยงานที่ไม่หวังผลกำไร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันการศึกษา

2.24 แหล่งสารนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์การศึกษาแหล่งสารนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 28) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 146 คน (ร้อยละ 82.9) ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันการศึกษา จำนวนรองลงมา คือ 136 คน (ร้อยละ 77.2) ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทองค์กร/หน่วยงานที่ไม่หวังผลกำไร และจำนวนน้อยที่สุด 107 คน (ร้อยละ 60.7) ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทศิลปวัฒนธรรมและการแสดง

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 5 สถาบัน คือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันการศึกษา ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 3 สถาบัน คือ สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันการศึกษา ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทหน่วยงานรัฐบาล ส่วนนักวิจัยทุกคนของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทหน่วยงานรัฐบาล ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทองค์กร/หน่วยงานที่ไม่หวังผลกำไร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดต้องการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันการศึกษา

2.25 แหล่งสารนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์การศึกษาแหล่งสารนิเทศที่ต้องการใช้ของนักวิจัยที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 29) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 62 คน (ร้อยละ 96.8) ต้องการใช้นิตยสารประเภทสถาบันการศึกษา จำนวนรองลงมา คือ 53 คนเท่ากัน (ร้อยละ 82.8) ต้องการใช้นิตยสารประเภทหน่วยงานรัฐบาล และแหล่งสารนิเทศประเภทองค์กร/หน่วยงานที่ไม่หวังผลกำไร และจำนวนน้อยที่สุด 39 คน (ร้อยละ 60.9) ต้องการใช้นิตยสารประเภทศิลปวัฒนธรรมและการแสดง

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยทุกคนของสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้นิตยสารประเภทสถาบันการศึกษา ขณะที่นักวิจัยทุกคนของสถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ต้องการใช้นิตยสารประเภทสถาบันการศึกษา และแหล่งสารนิเทศประเภทหน่วยงานรัฐบาล ส่วนนักวิจัยทุกคนของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องการใช้นิตยสารประเภทสถาบันการศึกษา และแหล่งสารนิเทศประเภทองค์กร/หน่วยงานที่ไม่หวังผลกำไร ขณะที่นักวิจัยทุกคนของสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการใช้นิตยสารประเภทสถาบันการศึกษา แหล่งสารนิเทศประเภทหน่วยงานรัฐบาล และแหล่งสารนิเทศประเภทศิลปวัฒนธรรมและการแสดง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ตต้องการใช้นิตยสารประเภทสถาบันการศึกษา จะเห็นได้ว่าผลการวิจัยที่ได้รับสอดคล้องกันทั้งในด้านการใช้นิตยสารนิเทศ ความต้องการใช้นิตยสารนิเทศ ทั้งของนักวิจัยที่ใช้อินเทอร์เน็ต และนักวิจัยที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ต

การศึกษาปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักวิจัยด้านไทยศึกษา ซึ่งจำแนกปัญหาออกเป็น 4 ด้าน คือ ปัญหาเกี่ยวกับผู้ใช้ ปัญหาเกี่ยวกับข้อมูล ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งสารนิเทศ ปรากฏผลการวิจัยดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 30-33)

3.1 ปัญหาเกี่ยวกับผู้ใช้

ผลการวิเคราะห์การศึกษาปัญหาเกี่ยวกับผู้ใช้ (ตารางที่ 30) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 112 คน (ร้อยละ 62.9) ประสบปัญหาไม่มีเวลาเพียงพอในการใช้

จำนวนรองลงมา คือ 108 คน (ร้อยละ 60.6) ประสบปัญหาไม่ทราบแหล่งสารนิเทศด้านไทยศึกษา และจำนวนน้อยที่สุด 8 คนเท่ากัน (ร้อยละ 4.5) ประสบปัญหาด้านอื่นๆ ได้แก่ เข้าสู่ระบบจากที่บ้านได้ยาก 1 คน ติดตั้งอุปกรณ์และโปรแกรมเพื่อการใช้งานด้วยตนเองไม่เป็น 1 คน เครือข่ายของหน่วยงานเสียบ่อยทำให้ไม่ยอมใช้ 1 คน จำกัดช่วงเวลาในการใช้ 1 คน ระบบเงินเดือนเข้าเสียค่าใช้จ่ายสูง ไม่มีประสิทธิภาพที่จะเชื่อมโยงกับ Web site ต่างๆ ได้ 1 คน การให้บริการของมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอที่จะให้อาจารย์ใช้ส่วนตัวได้สะดวก 1 คน หน่วยงานไม่มีงบประมาณสนับสนุนให้ใช้อินเทอร์เน็ต และผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ 1 คน ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้บางเวลาต้องการใช้แต่เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนรวมไม่ว่าง 1 คน

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดประสบปัญหาที่เหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้ นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 3 สถาบันคือ สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประสบปัญหาไม่ทราบแหล่งสารนิเทศด้านไทยศึกษา ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 3 สถาบัน คือ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประสบปัญหาไม่มีเวลาเพียงพอในการใช้ ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันไทยคดีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประสบปัญหาไม่ทราบแหล่งสารนิเทศด้านไทยศึกษา และประสบปัญหาไม่มีเวลาเพียงพอในการใช้ ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประสบปัญหาไม่ได้เข้ารับการอบรมเรื่องการใช้ระบบอินเทอร์เน็ต และประสบปัญหาไม่มีเวลาเพียงพอในการใช้ มีเพียงนักวิจัยจำนวนครึ่งหนึ่งของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ประสบปัญหาไม่ได้เข้ารับการอบรมเรื่องการใช้ระบบอินเทอร์เน็ต ไม่รู้จักวิธีสืบค้นข้อมูล ไม่มีทักษะในการใช้ระบบ และประสบปัญหาด้านอื่นๆ ได้แก่ ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้ บางเวลาต้องการใช้แต่เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนรวมไม่ว่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดประสบปัญหาไม่มีเวลาเพียงพอในการใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักวิจัยด้านไทยศึกษาส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นอาจารย์และมีภารกิจเกี่ยวกับการสอนพร้อมกันนี้ก็ทำการศึกษาวิจัยเพื่อผลิตผลงานทางวิชาการ ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการใช้

ถึงแม้ว่านักวิจัยด้านไทยศึกษาจำนวนมากที่สุดประสบปัญหาไม่มีเวลาเพียงพอในการใช้ แต่นักวิจัยด้านไทยศึกษาส่วนใหญ่ จำนวน 108 คน (ร้อยละ 60.6) ก็ประสบปัญหาไม่

ทราบแหล่งสารนิเทศด้านไทยศึกษาบนอินเทอร์เน็ตเช่นเดียวกัน ดังนั้นจากสมมุติฐานที่ตั้งไว้
ว่าปัญหาที่นักวิจัยด้านไทยศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ ไม่ทราบแหล่งสารนิเทศด้านไทยศึกษา
บนอินเทอร์เน็ต จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3.2 ปัญหาเกี่ยวกับข้อมูล

ผลการวิเคราะห์การศึกษาปัญหาเกี่ยวกับข้อมูล (ตารางที่ 31) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 122 คน (ร้อยละ 68.9) ประสบปัญหาใช้เวลานานในการค้นหาข้อมูล จำนวนรองลงมา คือ 82 คนเท่านั้น (ร้อยละ 46.3) ประสบปัญหาข้อมูลที่ได้ไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย และข้อมูลที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ จำนวนน้อยที่สุด 8 คนเท่านั้น (ร้อยละ 4.5) ประสบปัญหาด้านอื่นๆ ได้แก่ ไม่มีการจัดกลุ่มคำสำหรับการสืบค้นข้อมูล 1 คน ข้อมูลล้าสมัยไม่มีอะไรพิเศษกว่าหนังสือธรรมดา 1 คน การจัดหมวดหมู่ข้อมูลทำให้สืบค้นไม่ได้ 1 คน ข้อมูลไม่ลึกซึ่งบางครั้งรู้หนังสือไม่ได้ และ search engine ค่อนข้างจำกัด 1 คน ไม่มีข้อมูลที่ต้องการสืบค้น 1 คน ข้อมูลของไทยไม่ทันสมัย 1 คน ต้องการข้อมูลเก่าแต่ไม่มีในรายละเอียด 1 คน ข้อมูลที่ค้นได้มากเกินไปและไม่ตรงกับความต้องการ 1 คน

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 7 สถาบัน คือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประสบปัญหาใช้เวลานานในการค้นหาข้อมูล ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร ประสบปัญหาข้อมูลที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประสบปัญหาข้อมูลไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ขณะที่นักวิจัยทุกคนของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ประสบปัญหาด้านอื่นๆ ได้แก่ ข้อมูลที่ค้นได้มากเกินไปและไม่ตรงกับความต้องการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดประสบปัญหาใช้เวลานานในการค้นหาข้อมูล สอดคล้องกับผลการวิจัยของมัทธพล อรุณสวัสดิ์ (2539) ที่พบว่า ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านเครือข่ายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประสบปัญหาใช้เวลานานในการค้นหาข้อมูลแบบเว็ลด์ไวด์เว็บ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพจนารถ ทองคำเจริญ (2539) ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาใช้เวลานานในการค้นหาข้อมูลแบบเว็ลด์ไวด์เว็บ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ข้อมูลที่บรรจุในอินเทอร์เน็ตมีมากเกินไป การใช้คำ

สำคัญ (Key word) ในการสืบค้นไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องการทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการและเสียเวลานานในการค้นหาข้อมูลแต่ละครั้ง

3.3 ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์

ผลการวิเคราะห์การศึกษาปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ (ตารางที่ 32) โดยรวม พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 87 คนเท่ากัน (ร้อยละ 49.1) ประสบปัญหาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีประสิทธิภาพต่ำ ปัญหาการสื่อสารมีความเร็วต่ำ และปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่การให้บริการ จำนวนรองลงมา คือ 86 คน (ร้อยละ 48.6) ประสบปัญหาตู้สายโทรศัพท์เพื่อการติดต่อมีจำนวนจำกัด และจำนวนน้อยที่สุด 2 คนเท่ากัน (ร้อยละ 1.1) ประสบปัญหาด้านอื่นๆ ได้แก่ server ชัดข้องทำให้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ 1 คน Netscape Explorer เสียเวลามากในการค้นหาข้อมูล ปัญหาการบรรจุข้อมูลลง (download) ไม่สมบูรณ์ 1 คน

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของแต่ละสถาบัน ประสบปัญหาที่เหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้ นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 2 สถาบัน คือ สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประสบปัญหาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีประสิทธิภาพต่ำ ขณะที่นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 2 สถาบัน คือ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยคิดปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประสบปัญหาตู้สายโทรศัพท์เพื่อการติดต่อมีจำนวนจำกัด ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 2 สถาบัน คือ สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่การให้บริการ มีเพียงนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ประสบปัญหาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีประสิทธิภาพต่ำ และปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่การให้บริการ ส่วนนักวิจัยจำนวนมากที่สุดของ 3 สถาบัน คือ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร และสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปัญหาการสื่อสารมีความเร็วต่ำ และประสบปัญหาตู้สายโทรศัพท์เพื่อการติดต่อมีจำนวนจำกัด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม สรุปได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดประสบปัญหาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีประสิทธิภาพต่ำ ปัญหาการสื่อสารมีความเร็วต่ำ และปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่การให้บริการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของของ พจนารถ ทองคำเจริญ (2539) ที่พบว่า ปัญหาที่อาจารย์ทุกสาขาวิชาประสบในการเข้าสู่

ระบบอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ คือ การสื่อสารมีความเร็วต่ำ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มัทธพล อรุณสวัสดิ์ (2539) ที่พบว่า ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านเครือข่ายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประสบปัญหาการสื่อสารมีความเร็วต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถาบัน/หน่วยงาน ไม่มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพและสมรรถนะสูงจำนวนมาก เพื่อมาให้บริการอย่างเพียงพอแก่อาจารย์และนักวิจัย

3.4 ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์การศึกษาปัญหาเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ (ตารางที่ 33) โดยรวมพบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุด 142 คน (ร้อยละ 80.2) ประสบปัญหาเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศเกี่ยวกับไทยศึกษาไม่มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้เป็นที่รู้จัก จำนวนรองลงมา คือ 94 คน (ร้อยละ 53.1) ประสบปัญหาไม่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างแหล่งสารสนเทศทางด้านไทยศึกษาอย่างระบบ และจำนวนน้อยที่สุด 6 คน (ร้อยละ 3.4) ประสบปัญหาค้นหาอื่น ๆ ได้แก่ ยังใช้ไม่มากพอจึงไม่ทราบปัญหา 1 คน ไม่ได้สืบค้นด้วยตนเอง ไม่ทราบปัญหาที่เกิดขึ้น 3 คน ประเทศไทยมีแหล่งสารสนเทศน้อย และไม่ทันสมัย 1 คน และแหล่งสารสนเทศที่เข้าไปค้นคว้าส่วนมากไม่มีข้อมูลเฉพาะด้านเป็นประวัติของหน่วยงานส่วนใหญ่ 1 คน

เมื่อจำแนกตามสถาบัน พบว่า นักวิจัยจำนวนมากที่สุดของแต่ละสถาบันประสบปัญหาที่สอดคล้องกัน คือ ประสบปัญหาเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศเกี่ยวกับไทยศึกษาไม่มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้เป็นที่รู้จัก นอกจากนี้ยังพบว่า นักวิจัยทุกคนของสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ประสบปัญหานี้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากแหล่งสารสนเทศด้านไทยศึกษาที่เผยแพร่ไม่มีการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงาน และงบประมาณในการสนับสนุนให้ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตก็ไม่มีเพียงพอ ทำให้บุคคลที่สนใจไม่ทราบว่า มีแหล่งด้านนี้เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการและการใช้สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักวิจัยด้านไทยศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบัน/หน่วยงานวิจัยด้านไทยศึกษา

1. ควรร่วมมือระหว่างแหล่งสารสนเทศด้านไทยศึกษาในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านการวิจัย เพื่อความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าและเข้าถึงผลงานวิจัยในเรื่องต่างๆ ให้สามารถแตก

เปลี่ยนข้อมูลร่วมกันได้ นอกจากนี้ยังเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สารนิเทศด้านไทยศึกษาที่มีในแต่ละสถาบัน

2. เนื่องจากนักวิจัยประสบปัญหาใช้เวลานานในการค้นหาข้อมูลและเครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่การให้บริการ จึงควรจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เพิ่มเติมให้เพียงพอับความต้องการของผู้ใช้ และควรจัดทำคู่มือการให้บริการบนอินเทอร์เน็ตโดยละเอียดในทุกบริการ นอกจากนี้ควรจัดฝึกอบรมการใช้อินเทอร์เน็ตให้กับนักวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มทักษะในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพ

3. เนื่องจากนักวิจัยด้านไทยศึกษาประสบปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานไม่มีงบประมาณสนับสนุนให้ใช้อินเทอร์เน็ต และผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ หน่วยงาน/สถาบัน ควรจัดตั้งงบประมาณสนับสนุนเพื่อดำเนินการติดตั้ง พัฒนาและยกระดับเครื่องอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพที่ใช้ในการติดต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ข้อเสนอแนะสำหรับห้องสมุด/ศูนย์ข้อมูลด้านไทยศึกษา

1. เนื่องจากนักวิจัยประสบปัญหาไม่ทราบแหล่งสารนิเทศด้านไทยศึกษาบนอินเทอร์เน็ต ห้องสมุด/ศูนย์ข้อมูล จึงควรรวบรวมรายชื่อแหล่งสารนิเทศด้านไทยศึกษาบนอินเทอร์เน็ตทั้งในประเทศและต่างประเทศไว้บริการ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ผู้ใช้ทราบ

2. เนื่องจากนักวิจัยด้านไทยศึกษาประสบปัญหาในการสืบค้นข้อมูลได้ไม่ตรงกับความต้องการ ห้องสมุด/ศูนย์ข้อมูลควรจัดฝึกอบรมการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตให้กับนักวิจัย และควรจัดหาเจ้าหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือและแนะนำในการสืบค้นข้อมูล

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรศึกษาการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการวิจัยด้านไทยศึกษา
2. ควรศึกษาความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับผลงานวิจัยของแต่ละสถาบันเพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงงานวิจัยในเรื่องต่างๆ
3. ควรศึกษาและพัฒนาหน่วยงานสารนิเทศด้านไทยศึกษา